

Barcelona, 11 de febrer de 1997

Estimat amic,

No cal dir que dijous vaig quedar glaçat en llegir la crítica (?) que Joan Josep Isern feia de Puerto Vallarta i, de passada, com ho aprofitava per vessar tota la mala llet del món sobre la teva traducció. Em penso que un dia t'ho comentava: quan en alguna ocasió et queixes que no esmentin la teva traducció, val més que sigui així, perquè aquests joves senglars de la crítica que no han mamat el català de petits i que, de sobte, han esdevingut mestres (?), ens la tenen votada.

Aquest Isern dels pebrots figura que és amic meu. Va viure una temporada al Guinardó i era dels que freqüentaven la llibreria Maga, de nostre comú amic Gaspar. El noi, molt a la vora del PSUC, però que jo crec que jugava més aviat a anarco-estripador, maldava per situar-se i va treballar un temps fent guions que llegia ell mateix en una emissora marginal de Comissions Obreres. És aparellador o tècnic en algun art de la construcció, de manera que va ingressar en la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat per fer obres als centres escolars, però tot seguit es va posar a l'òrbita del fill d'en Joan Triadú - Joaquim -, que ara és un dels peixos grossos de Convergència. Quan en Joaquim Triadú va passar a Cultura, es va emportar l'Isern, suposo que no pas per continuar fent obres sinó per participar en la política del Departament i, també, perquè pogués resoldre amb més tranquil·litat els mots encreuats dels diaris, que és una de les seves aficions, company de jocs de Màrius Serra, etc. Res a dir, fins aquí, perquè allò de "quien a buen árbol se arrima, buena sombra le cobija" també funciona en la nostra administració. Quan Joan Triadú va complir setanta anys, el ja no tan jove ni ingenu Isern va ser un dels més decidits organitzadors de l'homenatge que se li va tributar a les Drassanes, suposo que més per llepar el cul al fill que no pas per devoció al pare, que és capaç d'escriure algun llur als articles i representa, evidentment, aquest món de la resistència que cal escombrar com més de pressa millor. Em segueixes, oi?

En una ocasió, pel desembre del noranta-tres, em va fer la crítica dels **Bonsais de paper** - el llibre que va publicar Edi-liber, no pas la plaquette editada per l'Antoni Clapés -. I l'home em va deixar bocabadat perquè en va dir meravelles. Amb un petit detall, però, que no tenia res a veure amb el llibre que criticava, i és que va aprofitar l'ocasió per recordar als lectors que tots els llibres per a adults que havia escrit fins aquell moment eren una merda. Deia que no es fixaria en **Els orangutans** ni **Solucions provisionals** perquè els anys seixanta eren, realment, altres temps, com si en aquella època es publicués qualsevol cosa. I afegia que **S'ha acabat el bròquil** tenia un desenvolupament vacil·lant; que **L'altre barri** era fallida a partir de mig llibre, i que **El noi de la mare** era la més oblidable de totes... Es veu que ja que li sabia tant de greu haver de deixar bé els bonsais, s'havia de justificar davant els seus col·legues de la jove crítica clavant una bona estripada a tota la meua producció anterior.

Ja sé que tot això no et servirà de consol, perquè el teu cas és molt més greu. A tu t'hi va el pa, en això. El text tenia - té - tan mala bava, que era l'equivalent a una denúncia perquè et retiressin la feina, com la d'aquelles porteres parisenques que denunciaven a la Gestapo que el veí del tercer segona rebia visitants ben sospitosos amb el nas de ganxo propi dels jueus... Per fortuna avui veig a l'**Avui** la teua carta empenyada però molt continguda i dins els límits de la correcció - ben fet! - i la de l'Àlex Susanna, que m'ha semblat esplèndida, i inesperada, perquè no m'imaginava que algú de Columna donés la cara amb aquesta decisió. Tu potser hi trobaràs a faltar més passió, però a mi em sembla que l'ha encertada de ple.

Fa tres o quatre dies que dono voltes a l'assumpte per saber quin paper hi puc jugar. I penso escriure-li una carta, però no pas dirigida al diari. La hi escriuré directament a casa seva, perquè no tingui la satisfacció de veure el seu nom un cop més als papers públics, cosa que, en el fons, és molt possible que sigui el que pretén, sense adonar-se del mal que pot fer. Ho he fet en d'altres ocasions, a Ivan Tubau, a Pericay i Toutain, i a algun altre crític, sempre amb el prec que no utilitzin ni una sola frase del meu text com

a argument a favor o en contra. I això els deixa molt parats: veure que algú perd el temps escrivint cartes molt llargues sense el desig que surtin al diari els desconcerta i desarma.

Ara acabo de parlar amb la Montse Moltó - en Jaume no hi és, que juga a futbol, aquest vespre - i m'ha comentat que hi ha algú que s'ha adreçat a Columna per participar en aquest joc de cartes. Ho comprenc, però jo crec que ara, després que tu i l'Àlex hàgiu donat la cara amb tanta solvència, valdria més aturar-ho. Com més cartes surtin en defensa apassionada teva, més ocasions tindrà l'Isern de replicar - pensem que és un col·laborador habitual del diari! - i de convertir això en una tribuna en què poden intervenir David Castillo, Julià Guillamon i tot un seguit de gent que són poc de refiar, amb nuls escrúpols, molta virulència i una cohort de seguidors i defensors del català més light i descafeïnat. Temo que seran més els que els abonin perquè, a més, tenen la paella pel mànec ja que el diari és d'ells.

No t'explico res més. Fa poc - dos mesos i mig, ja! - que ens hem vist i no hi ha grans novetats. Estic embrancat en una novel·la per a vaillets d'onze o dotze anys per amunt que m'ocupa molt de temps perquè no acabo d'encertar el to. És natural perquè va de pell roges... I demà tinc una entrevista que em toca el voraviu d'entrada: els de l'editorial que ven més llibres per als nens - ja hi tinc sis o set llibres publicats - ha delegat una tècnica en la matèria per discutir-me diversos aspectes de l'últim llibre que els vaig portar i per suprimir algun dels vuit contes que constitueixen el llibret. Si ella que és bibliotecària és una **tècnica**, jo que he publicat més de cinquanta títols, algun de molt d'èxit malgrat la nostra precarietat, i centenars de contes, a part de fer més de trenta-cinc anys que sóc redactor de **Cavall Fort**, què sóc, en realitat? Un passerell de Flandes, potser?

Plego. El meu desig que tot aquest merder acabi bé i un consell: vés amb molt de compte a remenar-ho, perquè tot juga a favor d'ells.

Una abraçada per a tots del vostre amic,

